

Forumlesing 1981: Die Slag van Majuba herleef

Dit is vanjaar Majuba-jaar. Die eeufeesviering van die Slag van Majuba is gevier op 27 Februarie 1981. Op uitnodiging van die Nasionale Museum het kol. G.R. Duxbury, wat reeds 32 jaar lank verbonde aan die Museum vir Krygsgeskiedenis in Johannesburg is en die afgelope 29 jaar direkteur is, 'n lesing oor die Eerste Vryheidsoorlog gelewer. Kol. Duxbury, het intensiewe navorsing oor die veldslae van die Eerste Vryheidsoorlog gedoen.

Tydens die Slag van Majuba is 92 Britse soldate doodgeskiet, 134 is gewond en 59 gevange geneem. Aan Boerekant was daar net een gesneuwelde en enkele gewondes.

“Geschiedkundiges het allerlei verklarings gegee vir die Britte se verpletterende neerlaag, soos dat hulle ná die klim teen die berg moeg was, dat hulle gewere verkeerd ingestel was en dat hulle oor die Boere se koppe geskiet het,” sê kol. Duxbury.

“Geeneen van hierdie verskonings is waar nie. Die rede waarom hulle die veldslag verloor het, was dat die Boere beter vegtaktiek gebruik het.

Die Boere het van die ‘vuur in beweging’-taktiek gebruik gemaak, ‘n taktiek wat aan die Britte nog onbekend was. Die Boere was ook vinniger en akkurrater skuts en het meer ondervinding van die veld gehad.”

Kol. Duxbury het in 1968 met ‘n groep van 8 mense die Slag van Majuba “herleef” in presies dieselfde omstandighede as wat die veldslag in 1881 plaasgevind het. Hulle het selfs gewag vir ‘n donderstorm oor die slagveld.

“Ons spits ons daarop toe om die verskillende veldslae van die Vryheidsoorlog prakties te herleef en bied gereeld sulke toere na die verskillende slagvelde aan. Mense sien op dié manier dat baie van die geskiedenis wat hulle gelees het, nie waar is nie. Die geskiedenis word vir hulle ‘n persoonlike ervaring,” sê kol. Duxbury.

Kol. Duxbury het in sy lesing in die Nasionale Museum ook vertel van sy wedervaringe in sy navorsing oor die Eerste Vryheidsoorlog.

‘n Publikasie oor kol. Duxbury se navorsing oor die Eerste Vryheidsoorlog word te koop aangebied in die Nasionale Museum: *David and Goliath. The First War of Independence. 1880-1881.* ⊕

Kol. George Duxbury (tweede van links), direkteur van die Suid-Afrikaanse Nasionale Museum vir Krygsgeskiedenis in Johannesburg, wat die forumlesing gelewer het. By hom op die foto is van links mnr. Hannes Oberholzer, direkteur van die Nasionale Museum, Bloemfontein, dr. Ryno Kriel, Burgemeester van Bloemfontein, en lid van die Raad van die Nasionale Museum en prof. Rocco van Pletzen, Voorsitter van dié Raad.